

Auca del monestir de Sant Llorenç del Berguedà

Un oasi de natura, civilitat i cultura

1. Has sentit mai a parlar de Sant Llorenç prop Bagà?
2. Doncs, no. És de Guardiola i és més que una esglesiola.
3. És un antic monestir, una joia de l'ahir.
4. No molt lluny de Gisclareny, a prop del riu Bastareny.
5. Aquí l'home primitiu ja hi havia fet el niu.
6. Hi adorava els deus pagans com més tard van fer el romans.
7. Fins que amb el cristianisme hi va arrelar el catecisme
8. i un bon dia uns eremites, lluny de les estalactites,
9. decidits, al mig d'un pla, una església van fundar
10. que a finals del segle X es va fer conèixer arreu
11. tal com Sinaldus, abat, la imaginà agosarat.
12. El comte Guifre el Pilós va seu un dels benefactors.
13. En temps d'Oliba Cabreta l'abadia era completa.
14. L'església fou consagrada com la cosa més preuada
15. el 983 i manté el seu interès.
16. Té planta basilical i una «cripta» original,
17. ja que forma una tribuna des d'on no es guipa lluna,
18. però sí unes altes naus com les dels més grans palaus.
19. Va ser aquí que el jove Oliba hi va aprendre a fer d'escriba
20. quan prengué la decisió de dedicar-se al Senyor.
21. Sant Llorenç és dels cenobis que a base d'«ora pro nobis»,
22. és a dir d'oracions, obté grans donacions
23. amb què amplien el confins, els monjos benedictins.
24. A finals del XIII, oïdà, la cosa canviarà.
25. Deutes, saquejos i plets fan tremolar les parets
26. de l'esplèndid monestir. Ves, qui ho havia de dir!
27. Tant, que el XV aquesta casa un terratrèmol l'arrasa.
28. Part de l'església s'ensorra i del campanar, la torre.
29. L'any 1490 com que el monestir no aguanta
30. dos monjos tan sols hi ha i l'abat viu a Bagà.
31. Del segle XVI al XVIII queda pràcticament buit
32. i passa a ser un priorat que sobreviu mig tronat.
33. Sort que el monjo Gironella, de sant Llorenç la graella,
34. aguanta fins al XIX. És llavors, per no dir prou,
35. que parròquia passa a ser, del bisbat que és més proper.
36. Mes com que es va malmetent, els anys vuitanta, amatent
37. i amb seny, la Diputació n'emprèn la restauració
38. i en repara els més grans danys, des de fa ja quaranta anys.
39. En aquest conjunt monàstic, han fet un treball fantàstic
40. arqueòlegs, arquitectes pujant les parets ben rectes,
41. tècnics, historiadors. artistes i creadors.
42. Sant Llorenç avui, com cal, és un centre cultural
43. que programa festivals amb què es curen tots els mals.
44. És un únic escenari agradable d'actuar-hi.
45. Una àgora per compartir i per renovar el camí.
46. Pujar aquí al cap de setmana el goig de viure encomana.
47. És com un far que irradia art, cultura i harmonia
48. que a reflexionar ens invita. Bé mereix una visita.

Joan Vilamala, 2021